

Rappen in het Duits draait om lef

Maling aan spelfouten op de hiphop-battle 2006

Achtergrond - 20 november 2006

In het Duits een broodje bestellen bij de campingwinkel kan iedereen. In het Duits rappen is een heel ander verhaal. Zestig Nederlandse scholieren probeerden het tijdens de DIA-Hiphop-battle in de Melkweg. Ze deden het verrassend goed.

Als een veldheer loopt de Duitse rapper Benjamin 'Benni' Adler (21) door de Oude Zaal van het Amsterdamse poppodium De Melkweg. Met zijn handen op de rug kuiert de kleine Duitser door het schemerdonker en monstert de Nederlandse leerlingen die voor hem op het podium hun beste Duitse rap oefenen. De beat dreunt door de zaal. Tussen het kauwgom kauwen door speelt er een zuinig glimlachje om Adlers lippen. Het begint ergens op te lijken.

Zestig havo- en vmbo-leerlingen afkomstig van tien Nederlandse middelbare scholen deden mee aan de hiphop-battle van het Duitsland Instituut, het vervolg op de geslaagde eerste editie vorig jaar. Deskundige begeleiders en gangmakers waren de rappers Alex en Benni Adler, Toni Osmani en Linda Mittermüller, vier voormalige straatjongeren uit München. Hiphop en dans hadden het viertal de weg gewezen uit de ellende van het straatleven. Nu leerden zij de Nederlandse leerlingen de kneepjes van het vak.

Moedertaal

De teksten van de Nederlandse aspirant-hiphoppers zijn stuk voor stuk eigen producties, geperst in het metrum van zelfgemaakte - of zelf uitgezochte - beats. 'Ich' was het thema waar ze hun creativiteit op hadden losgelaten. In sommige teksten waren meer dan tien lesuren gestoken. Het leverde juweeltjes op variërend van "Ich wohne in Vaassen/Und habe kein grosse Nase", tot "Im Land der Träume verbleibe ich gerne/Einfach untergetaucht in meinen Gedanken".

"Ze hebben het heel serieus aangepakt", constateert Hans van Kempen tevreden, leraar Duits van College het Loo in Voorburg. De bebaarde docent heeft in zijn klas een kleine voorcompetitie gehouden - en zijn groep is geen uitzondering onder de afvaardigingen. "We hebben er zes weken voorbereiding op zitten", bevestigt zijn collega Juliane Schönau van het Pascal College in Zaandam.

Kromme zinnen ontbraken natuurlijk niet in het repertoire van de leerlingen, net

als vernederlandsingen van het Duits. Ook de onvermijdelijke klassiekers - naamval- en geslachtfouten - waren in overvloed aanwezig. Maar dat liet de hiphoppers uit München volkomen koud. De Duitse rappers toonden zich blij verrast door de kwaliteit van het gebodene en het aanstekelijke enthousiasme dat de leerlingen aan de dag legden. Van de reputatie van Duits als vervelend vak leek even niets meer over. “We hebben hier en daar wat verbeterd, meer was niet nodig”, zegt rapper Benni. “Het is niet makkelijk in het Duits te rappen, in onze taal zijn er zo veel woorden met een subtiel betekenisverschil of een andere nuance. Het gaat erom dat je durft te rappen in een andere taal, niet om de spelfouten.”

Opvallen

In de door roze en rode discolampen verlichte Oude Zaal staan Lisette Messemaker, Didjay Bruggeman en Varsha Raghoebarsingh nog wat onwennig op het podium. Het trio van het Voorburgse Het Loo vormt samen de rapformatie Die Anderen en heeft zojuist nog één keer hun nummer 'Anders aber gleich' ten gehore gebracht. Met vragende blikken kijken ze rapper Benni aan. De workshop van de Duitser - een van de vier die middag - loopt op zijn einde en het is tijd voor de puntjes op de i. Voor het podium hebben zich de andere cursisten verzameld. Opgewonden praten ze door elkaar heen.

Die Anderen bevinden zich in een lastig parket. Als een van de weinige groepjes hebben ze nog niet zo vaak geoefend, bovendien hebben ze op het laatste moment nog hun tekst aangepast. Daarnaast blinken hun optredens niet uit in beweeglijkheid; de drie meiden schuifelen enigszins weifelend over de Bühne en lijken zo min mogelijk te willen opvallen.

“We dachten dat we ons nummer alleen voor onze klasgenoten moesten opvoeren”, verontschuldigt Didjay zich met een schuchtere lach. “We zijn gekozen op de inhoud, niet de presentatie”, benadrukt Varsha serieus. “Ons lied gaat over gelijkheid”, vult Lisa aan.

Benni weet wat hem te doen staat. De sympathieke Duitser met de gouden oorbel klapt in zijn handen, vraagt om de aandacht. Voor de leerlingen die nog twijfelen aan hun kunnen geeft hij zijn laatste *Geheimtipps* weg: bewegen op het podium, publiek in de ogen kijken. En het belangrijkste: “Wat je ook doet, zorg ervoor dat het lijkt alsof het de bedoeling is. Dit is show. Vergeet je je tekst, geen ramp. Maar doe in elk geval iets, maakt niet uit wat. Zelfvertrouwen is de sleutel tot succes.”

Spanning

Alle zenuwen lijken bedwongen als de climax van de dag zich aandient, de eigenlijke optredens voor een zes koppige jury. Hoofdprijs is een reisje naar Berlijn, vriendelijk aangeboden door NS Internationaal. Voor een joelende massa medeleerlingen bespringt groep na groep het podium, de rookmachines blazen op volle toeren. Telkens als de ronde rapper Alex een nieuwe formatie aankondigt, gaat een luid gejuich op. Eigenlijk kon niemand meer iets fout doen.

Absoluut hoogtepunt is het optreden van Dutch Delight, de vijfmansformatie van het Zaandamse Pascal College. Hun nummer 'Dutch delight für immer' met het aanstekelijke refrein 'Unser flow ist besser als der rest/Welt pas auf/hier kommen wir an' brengt alle handen in de lucht, de charismatische frontvrouw Yonca Mutluer wordt de heldin van de dag. Terecht sleept Dutch Delight de hoofdprijs in de wacht.

Maar ook de rapsters van Die Anderen zijn tevreden. En vooral opgelucht. Hun optreden is geen ramp geworden, het ging goed. Onderuit gezakt zitten bandgenootjes Lisette en Varsha in de hal van de Amsterdamse disco, frisdrank in de hand. Eindelijk kunnen ze ontspannen. "Ik ben zo blij dat ik al mijn teksten nog kende", bekent Lisette lachend. "Hebben die laatste oefeningen toch zin gehad," beaamt Varsha. Lisette: "Eerlijk gezegd had ik nooit gedacht dat hiphoppen in het Duits zo leuk kon zijn."

Bas de Rue is redacteur van het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3277/rappen-in-het-duits-draait-om-lef>